

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ” โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้ คือ ๑) เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ๒) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร และ ๓) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัย แบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ บุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร ทั้งหมด โดยแจกแบบสอบถามจำนวน ๒๓๐ ชุด และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน ๙ รูป/คน เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยทำการวิเคราะห์ทดสอบความสัมพันธ์แบบไค – สแควร์ (Chi-Square test) และอิทธิบาทธรรมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นหญิง มีจำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐ มีอายุระหว่าง ๔๐ – ๔๙ ปี จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็น ร้อยละ ๔๗.๘ มีระดับการศึกษาปวส./ปริญญาตรี จำนวน ๑๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๗ มีระยะเวลาใน

การดำรงตำแหน่ง ๖ - ๑๐ ปี จำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓ มีตำแหน่ง ข้าราชการประจำ จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๐ และมีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐

๕.๑ .๒ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรมกับ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่าง อิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม คือ ด้าน ฉันทะ (ความพอใจ) ด้าน วิริยะ (ความเพียร) ด้าน จิตตะ (ความเอาใจใส่) ด้าน วิมังสา (ความรอบคอบ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

๑. ด้านฉันทะ (ความพอใจ) โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านฉันทะ (ความพอใจ) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๒. ด้านวิริยะ (ความเพียร) โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านวิริยะ (ความเพียร) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๓. ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่) โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้าน จิตตะ (ความเอาใจใส่) มีค่าเฉลี่ยอยู่ ในระดับ ปานกลาง ทุกข้อ

๔. ด้านวิมังสา (ความรอบคอบ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านวิมังสา (ความรอบคอบ) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๕.๑.๓ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ บุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ซึ่งมี ๕ ด้าน คือ ด้านความฉับไว ด้านความถูกต้องแม่นยำ ด้านความรู้ ด้านประสบการณ์ ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

๑. ด้านความฉับไว โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความฉับไว อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๒. ด้านความถูกต้องแม่นยำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความถูกต้องแม่นยำ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๓. ด้านความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๙๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความรู้ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๔. ด้าน ประสพการณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านประสพการณ์ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๕. ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๙ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๕.๑.๔ ผลการวิเคราะห์ ปัจจัยส่วนบุคคลและ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

๑. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ทั้ง ๕ ด้าน โดยใช้สถิติ χ^2 ได้ค่าเท่ากับ ๒.๑๗๕ และค่า Sig. = ๐.๓๓๗ จึงสรุปได้ว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๒. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ทั้ง ๕ ด้าน โดยใช้สถิติ χ^2 ได้ค่าเท่ากับ ๗.๙๕๙ และค่า Sig. = ๐.๒๔๑ จึงสรุปได้ว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ทั้ง ๕ ด้าน โดยใช้สถิติ χ^2 ได้ค่าเท่ากับ ๖.๑๑๙ และค่า Sig. = ๐.๔๑๐ จึงสรุปได้ว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ทั้ง ๕ ด้าน โดยใช้สถิติ χ^2 ได้ค่าเท่ากับ ๘.๓๗๐ และค่า Sig. = ๐.๓๙๘ จึงสรุปได้ว่า ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕. ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน ตำแหน่ง กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ทั้ง ๕ ด้าน โดยใช้สถิติ χ^2 ได้ค่าเท่ากับ ๑.๔๔๑

และค่า Sig. = ๐.๙๖๓ จึงสรุปได้ว่า ตำแหน่งไม่มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ บุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๖. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร เทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ทั้ง ๕ ด้าน โดยใช้สถิติ χ^2 ได้ค่าเท่ากับ ๖.๐๓๕ และค่า Sig. = ๐.๖๔๓ จึงสรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ บุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์ กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรม ด้าน ฉันทะ (ความพอใจ) (X1) กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ในด้านต่างๆ

- การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้านฉันทะ (ความพอใจ) (X1) โดยภาพรวม กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความฉับไว (Y1) มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำ ($r = -0.07๙$)

- การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้านฉันทะ (ความพอใจ) (X1) โดยภาพรวม กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความถูกต้องแม่นยำ (Y2) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ($r = 0.๓๒๑^{**}$)

- การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้านฉันทะ (ความพอใจ) (X1) โดยภาพรวม กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความรู้ (Y3) มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับปานกลาง ($r = -0.๒๗๒^{**}$)

- การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้านฉันทะ (ความพอใจ) (X1) โดยภาพรวม กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านประสบการณ์ (Y4) มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำ ($r = -0.0๙๖$)

- การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้านฉันทะ (ความพอใจ) (X1) โดยภาพรวม กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y5) มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำ ($r = -0.๒๑๕^{**}$)

- การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่) (X3)

โดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านประสบการณ์ (Y4) ไม่มีความสัมพันธ์

- การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่) (X3)

โดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y5) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r = 0.095$)

- ๔. ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรม ด้าน วิมังสา (ความรอบคอบ) (X4)

กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ในด้านต่างๆ

- การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้านวิมังสา (ความรอบคอบ) (X4)

โดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความนับใจ (Y1) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r = 0.228^{**}$)

- การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้าน วิมังสา (ความรอบคอบ) (X4)

โดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความถูกต้องแม่นยำ (Y2) มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำ ($r = -0.130^*$)

- การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้าน วิมังสา (ความรอบคอบ) (X4)

โดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความรู้ (Y3) มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำ ($r = -0.170^{**}$)

- การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้าน วิมังสา (ความรอบคอบ) (X4)

โดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านประสบการณ์ (Y4) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r = 0.105$)

- การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ด้าน วิมังสา (ความรอบคอบ) (X4)

โดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y5) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r = 0.037$)

สรุป ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล ในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร พบว่า อิทธิบาทธรรมในแต่ละด้านโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($R = 0.041$)

๕.๑ .๕ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษาวิจัยเรื่อง “ ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรม กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ” ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ๒ ข้อ สามารถสรุปผลสมมติฐานได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ไม่สัมพันธ์กันทุกด้าน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๒ อิทธิบาทธรรมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ไม่สัมพันธ์กัน จึง ปฏิเสธสมมติฐาน

๕.๑ .๖ สรุปแนวทางและข้อเสนอแนะ

แนวทางและ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรม กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร สรุปได้ดังนี้

๑. บุคลากรบางคนยังขาดความรักความชอบในงานบางอย่าง
๒. ควรเสริมสร้างปลูกจิตสำนึกให้มีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่และงานที่ต้องปฏิบัติ ควรเพิ่มกิจกรรมดึงดูดในการเข้าร่วมประชุมประชุม
๓. ควรมีการประเมินงานตรงไปตรงมาอย่างโปร่งใส
๔. บุคลากรเทศบาลยังทำงานแบบเช้าชามเย็นชาม เอาเวลาไปทำอย่างอื่นไม่ทุ่มเทให้กับงาน และยังเอาตัวรอดในการทำงานผู้บริหารเรียกพนักงานไปใช้งานส่วนตัว จึงขาดความเพียรในการทำงาน
๕. บุคลากรยังมีการหลบหลีก ปิดความรับผิดชอบ ไม่เอาใจใส่ต่องานเท่าที่ควร
๖. ขาดการเอาใจใส่ในงานทั้งที่เป็นหน้าที่ของตนเอง ทำงานไม่ละเอียด
๗. ขาดสมาธิในการทำงาน ทำให้งานเกิดการผิดพลาดเสียหาย ต้องแก้ไขอยู่เสมอ
๘. โดยส่วนมากงานที่ทำสำเร็จแล้วจะปล่อยผ่าน โดยมา กมีการประเมินหรือตรวจสอบ
๙. เวลาเกิดปัญหาไม่มีการตรวจสอบหาต้นเหตุของปัญหา ทำให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อน
๑๐. ขาดการใคร่ครวญหาความผิดพลาดในการทำงาน แต่ละครั้ง

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ จะกล่าวถึง ปัจจัยส่วนบุคคลและ อิทธิบาทธรรม กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยผู้วิจัย จะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ ปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีความสัมพันธ์ กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ บุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

การศึกษาวิจัย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทุกด้าน คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัย โดยเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

๑. ด้านเพศ จากการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ บุคลากรเทศบาล ในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านเพศโดยใช้สถิติ χ^2 ได้ค่าเท่ากับ ๒.๑๗๕ และค่า Sig. = ๐.๓๓๗ จึงสรุปได้ว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับ กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ บุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งไม่สอดคล้อง กับงานวิจัยของ **ชาตรี แนวจำปา** ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาทธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ ของบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษพบว่า บุคลากรมี การประยุกต์ใช้อิทธิบาทธรรม ได้แก่ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา ในการปฏิบัติ หน้าที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก สำหรับการประยุกต์ใช้ อิทธิบาทธรรม ด้านวิมังสา ในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบการ ประยุกต์ใช้ อิทธิบาทธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า บุคลากรที่มี เพศระดับการศึกษา และตำแหน่ง ที่ต่างกัน มีการประยุกต์ใช้อิทธิบาทธรรมในการ ปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนบุคลากรที่มีอายุและรายได้ ต่อเดือนต่างกัน มีการประยุกต์ใช้อิทธิบาทธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้[□]

๒. ด้านอายุ จากการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ บุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านอายุโดยใช้สถิติ χ^2 ได้ค่าเท่ากับ ๗.๕๕๙ และค่า Sig. = ๐.๒๔๑ จึงสรุปได้ว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับ กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ บุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้อง

[□] ชาตรี แนวจำปา, “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑).

กับงานวิจัยของ **พระลอน เขมจิตโต (แก)** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การนำหลักอิทธิบาทธรรม มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า

๑. การนำหลักอิทธิบาทธรรม มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจิตตะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านวิริยะ ส่วนด้านฉันทะ และด้านวิมังสา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามเพศ อายุ ประเพณีวิชา และรับชั้นปี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

๒. ผลการเปรียบเทียบการนำหลักอิทธิบาทธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ ของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการนำหลักอิทธิบาทธรรม มาใช้ในการดำเนินชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนนักศึกษาที่เพศ ประเพณีวิชา และระดับชั้นปีต่างกัน มีการนำหลักอิทธิบาทธรรม มาใช้ในการดำเนินชีวิต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการนำหลักอิทธิบาทธรรม มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะปัญหามากที่สุดได้แก่ ด้านฉันทะ เรื่องไม่ชอบการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง ไม่เข้าเรียนในรายวิชาที่ตัวเองไม่ชอบ ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขการนำหลักอิทธิบาทธรรม มาใช้ในการดำเนินชีวิต กลุ่มได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขมากที่สุดได้แก่ ด้านฉันทะ เรื่องวิทยาลัยควรมีสื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ที่น่าสนใจและหลากหลายควรให้นักศึกษาได้เรียนในสาขาวิชาที่ถนัดจริงๆ^๐

๓. ด้านระดับการศึกษา จากการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านระดับการศึกษา โดยใช้สถิติ χ^2 ได้ค่าเท่ากับ ๖.๑๑๙ และค่า Sig. = ๐.๔๑๐ จึงสรุปได้ว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ดังนั้น จึงปฏิเสธ สมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูสังฆรักษ์ธณภพ สุภโท (จำปาเทศ)** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรเทศบาลตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร” ผลการวิจัยพบว่า

^๐ พระลอน เขมจิตโต (แก), “การนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช” , **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของบุคลากรเทศบาลตำบลเขาทราย อำเภอบัณฑล จังหวัดพิจิตร พบว่า ทุกด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคลากรมีความพอใจและความสนใจ ความเพียรพยายามมีการเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่และมีการพิจารณาไตร่ตรองพอสมควร ในการปฏิบัติหน้าที่แนวทางการนำหลักอิทธิบาทธรรม มาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพปฏิบัติงาน บุคลากรเทศบาลทุกคนควรยึดหลักอิทธิบาทธรรม เป็นหลักสำคัญในการปฏิบัติงานนำมาพัฒนาประสิทธิภาพและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงานและหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ จนเกิดเป็นนิสัยส่วนบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและสร้างคุณค่าความน่าเชื่อถือก่อให้เกิดประโยชน์แก่เทศบาลในฐานะที่เป็นหน่วยงานให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น □

๔. ด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง จากการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอบัณฑล จังหวัดพิจิตร ด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง โดยใช้สถิติ χ^2 ได้ค่าเท่ากับ ๘.๓๗๐ และค่า Sig. = ๐.๓๙๘ จึงสรุปได้ว่า ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งไม่ มีความสัมพันธ์กับ กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอบัณฑล จังหวัดพิจิตร ดังนั้น จึงปฏิเสธ สมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี บริกุล ได้ทำวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาทธรรม กับประสิทธิภาพการทำงาน : ศึกษากรณี บริษัท ดุเม็กซ์ จำกัด (ประเทศไทย) พบว่าการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ของพนักงานบริษัท ดุเม็กซ์ จำกัด (ประเทศไทย) โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากประสิทธิภาพการทำงาน ของพนักงานบริษัท ดุเม็กซ์ จำกัด (ประเทศไทย) โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์เปิดเผย ด้านการบริการลูกค้า ด้านความเป็นเลิศในทางธุรกิจ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานเชิงบวกในระดับสูง □

๕. ด้านตำแหน่ง จากการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอบัณฑล จังหวัดพิจิตร ตำแหน่งโดยใช้สถิติ χ^2 ได้ค่าเท่ากับ ๑.๔๔๑ และค่า Sig. = ๐.๙๖๓ จึงสรุปได้ว่า ตำแหน่งไม่มีความสัมพันธ์กับ กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอบัณฑล จังหวัดพิจิตร ดังนั้น จึงปฏิเสธ สมมติฐาน

□ พระครูสังฆรักษ์ธรรมาภรณ์ สุภโท(จำปาเทศ), “การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของบุคลากรเทศบาลตำบลเขาทราย อำเภอบัณฑล จังหวัดพิจิตร”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต**(รัฐประศาสนศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

□ สุภาวดี บริกุล, “ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ กับประสิทธิภาพการทำงาน : ศึกษากรณี บริษัท ดุเม็กซ์ จำกัด (ประเทศไทย), **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต** (รัฐประศาสนศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓).

ที่ตั้งไว้ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรฤทัย บุญคงชล ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการให้บริการชุมชนตามหลัก อิทธิบาทธรรม ของสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประสิทธิภาพการให้บริการชุมชนตามหลักอิทธิบาทธรรม ของสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

๒. เปรียบเทียบประสิทธิภาพการให้บริการชุมชนตามหลักอิทธิบาทธรรม ของสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ สถานะในครอบครัว อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนพบว่า ประชาชนที่มีสถานะในครอบครัว อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการให้บริการชุมชนตามหลัก อิทธิบาทธรรม ของสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ต่อประสิทธิภาพการให้บริการตามหลัก อิทธิบาทธรรม ของสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ดังนี้

(๑) ด้านฉันทะ เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักธรรมข้อนี้ (ฉันทะ) จึงทำให้ การทำงานมีความบกพร่อง ไม่มีความพอใจในการทำงานที่ทำ เกิดความรู้สึกซ้ำซาก จำเจ ต่องาน ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการทำงานที่เฉื่อยชาไม่ กระตือรือร้น การบริหารจัดการงานควรมีรูปแบบใหม่ๆบ้าง ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความท้าทายในงาน และเกิดความกระตือรือร้นที่จะทำงาน

(๒) ด้านวิริยะ เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องหลักธรรมข้อนี้ (วิริยะ) จึงทำให้ การทำงานมีความบกพร่อง ไม่มีความเพียรพยายามในการทำงานที่ทำ บุคลากรไม่สู้งาน ไม่มานะบากบั่นและขาดการฝึกฝนฝีมือจึงทำให้ไม่เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงานจริง งานที่ได้รับ มักด้อยประสิทธิภาพ ควรกำหนดช่วงเวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม มีการผ่อนคลายการทำงาน เป็นระยะ

(๓) ด้านจิตตะ เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมข้อนี้ (จิตตะ) จึงทำให้ การทำงานขาดการเอาใจใส่

(๔) ด้านวิมังสา เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักธรรมข้อนี้ (วิมังสา) จึงขาดการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ □

๖ . ด้านรายได้ต่อเดือน จากการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านรายได้ต่อเดือน โดยใช้สถิติ

□วรฤทัย บุญคงชล, “ประสิทธิภาพการให้บริการชุมชนตามหลักอิทธิบาท ๔ ของสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” , วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต (สาขารัฐประศาสนศาสตร์) , (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

χ^2 ได้ค่าเท่ากับ ๘.๓๗๐ และค่า Sig. = ๐.๓๔๘ จึงสรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตราวรรณ ถาวรวงศ์สกุล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษากระบวนการพัฒนาศักยภาพการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานระดับ ๒ – ๗ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่” ผลการศึกษาพบว่า พนักงานระดับ ๒ – ๗ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ ที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน จะมีประสิทธิภาพการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ แต่ถ้าอายุ สถานะ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ระดับตำแหน่งงาน หรือระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ต่างกัน จะมีประสิทธิภาพการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าตอบแทน โครงสร้างองค์กร สภาพแวดล้อมภายในการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน กับประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานระดับ ๒ – ๗ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสำนักงานใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ □

๕.๒.๒ การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

การศึกษาวิจัย พบว่า อิทธิบาทธรรมกับ ที่มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

ด้านอิทธิบาทธรรมกับโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อิทธิบาทธรรมส่งผลเล็กน้อยต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัย โดยเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

๑. ด้านความฉับไว จากการศึกษาวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความฉับไว โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ ในระดับปานกลาง ทุกข้อ ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงถึง สามารถบริหารงานและเวลาอย่างลงตัวในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่บกพร่อง ทำงานเสร็จรวดเร็วทันเวลาตามที่ได้รับมอบหมาย ไม่เคยถูกตำหนิเรื่องการทำงานไม่ทันเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พศมน เจตน์ครองสุข ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินประสิทธิภาพการให้บริการด้านทะเบียนและภาษีรถยนต์ของสำนักงานขนส่งจังหวัดสงขลาแห่งที่ ๒

□ จิตราวรรณ ถาวรวงศ์สกุล, “การศึกษากระบวนการพัฒนาศักยภาพการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานระดับ ๒ – ๗ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่” , วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๔).

อำเภอหาดใหญ่”ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการให้บริการด้านทะเบียนและภาษีรถยนต์ของสำนักงานขนส่งจังหวัดสงขลา แห่งที่ ๒ อำเภอหาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้ประสิทธิภาพการให้บริการด้านทะเบียนและภาษีรถยนต์ มุมมองด้านผู้รับบริการ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการ ด้านความสะดวก ความรวดเร็ว ความเสมอภาค และความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพการให้บริการด้านทะเบียนและภาษีรถยนต์ มุมมองด้านกระบวนการ มีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และการทำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม มีระดับประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพการให้บริการด้านทะเบียนและภาษีรถยนต์ มุมมองด้านบุคลากร บุคลากรมีจิตสำนึกในการให้บริการที่ดี และมีความรู้ความสามารถให้การให้บริการอย่างเหมาะสม มีระดับประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพการให้บริการด้านทะเบียนและภาษีรถยนต์ มุมมองด้านการเงิน ความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณที่ได้รับและสามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นอย่างเหมาะสม มีระดับประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก¹

๒. ด้านความถูกต้องแม่นยำ จากการศึกษาวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความถูกต้องแม่นยำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงถึง สมรรถนะยอดเยี่ยมในการทำงานในหน้าที่ ทำงานได้อย่างถูกต้องและไม่มีความผิดพลาด การทำงานของท่านมีความผิดพลาดท่านมีวิธีการแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พิพัฒน์ จตุรโกมล** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนศึกษาเฉพาะกรณี กองบังคับการตำรวจนครบาลที่ ๙”ผลการวิจัยพบว่า ๑) ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนของกองบังคับการ ๙ อยู่ในระดับต่ำ ๒) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสืบสวนของเจ้าหน้าที่สืบสวนกองบังคับการตำรวจนครบาล ๙ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชา โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ ความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน สวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูลและปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ¹

๓ . ด้านความรู้ จากการศึกษาวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านความรู้

^๑ พศมน เจตนครองสุข, “การประเมินประสิทธิภาพการให้บริการด้านทะเบียนและภาษีรถยนต์ของสำนักงานขนส่งจังหวัดสงขลาแห่งที่ ๒ อำเภอหาดใหญ่”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต** , (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, ๒๕๕๙).

¹ พิพัฒน์ จตุรโกมล, “การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนศึกษาเฉพาะกรณี กองบังคับการตำรวจนครบาลที่ ๙”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต** , (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๕๗).

โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ ในระดับ ปานกลาง ทุกข้อ ข้อค้นพบดังกล่าวแสดง ถึง ตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้ง อยู่เสมอ มีความรู้ ตรงกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **มานพ เนียรภาค** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

๑. เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพ ในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือด้านการป้องกัน และด้านการปราบปราม พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

๒. การเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับ ชั้นยศ และอายุราชการ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติด ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าขาดแคลนงบประมาณ สวัสดิการอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ทันสมัย และกำลังพลมีค้อย่างจำกัดและควรได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทั้งด้านความรู้ ทักษะ ความชำนาญ และการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ^๑

๔. **ด้านประสบการณ์** จากการศึกษาวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ด้านประสบการณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ ข้อค้นพบดังกล่าวแสดง ถึง ประสบการณ์ของท่านนำมาใช้ในการทำงานได้มากน้อยเพียงใด ประสบการณ์ของท่านสามารถแนะนำบุคคลอื่นได้ได้มากน้อยเพียงใด ผู้ร่วมงานของท่านยอมรับในประสบการณ์ของท่านหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **มนฤทัย ลาภเฉลิมพงศ์** ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้นดินประจำท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ของบริษัท การบินไทย จำกัด(มหาชน)” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ๑) พนักงาน

□ มานพ เนียรภาค, “ประสิทธิภาพในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต** (รัฐประศาสนศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

ต้อนรับภาคพื้นประจำท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) โดยภาพรวม
 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการปฏิบัติงานดังนี้ ลักษณะการปฏิบัติงานและความสัมพันธ์กับเพื่อ
 ร่วมงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนความพึงพอใจในงาน ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน
 ความสัมพันธ์กับหัวหน้างานนโยบายและการบริหารงาน และความมั่นคงและความปลอดภัยมีความ
 คิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ๒) พนักงานต้อนรับภาคพื้นประจำท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ของบริษัท
 การบินไทยจำกัด โดยภาพรวมมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
 ๓) ปัจจัยในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ลักษณะการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในงาน ความก้าวหน้าในการ
 ปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน ความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน
 ต้อนรับภาคพื้น ประจำท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ของบริษัทการบินไทยจำกัด(มหาชน)
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย □□

๕. ด้านความคิดสร้างสรรค์ จากการศึกษาวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง
 อิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร
 ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับ
 ปานกลางทุกข้อ ข้อค้นพบดังกล่าวแสดง ถึง ท่านมีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานอย่างดีท่านหา
 ประสพการณ์ใหม่ๆ เสมอในการทำงาน ทางมีกระบวนการคิดในการบริหารงานในหน้าที่
 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วณิช เพ็ญชู** ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาประสิทธิภาพการ
 ปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน) สำนักงานใหญ่” ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนา
 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลอยู่ในระดับมาก
 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน จำแนกตามลักษณะส่วน
 บุคคล พบว่า พนักงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็น ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ □□

□□ มนฤทัย ลาภเฉลิมพงศ์, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน
 ต้อนรับภาคพื้นประจำท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ของบริษัทการบินไทยจำกัด (มหาชน)”, **ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจ
 มหามบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๘).

๐๐ วณิช เพ็ญชู, “การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ทีโอที จำกัด
 (มหาชน) สำนักงานใหญ่” , **ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจมหา บัณฑิต** (การตลาด), (บัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัย
 ราชภัฏธนบุรี, ๒๕๕๒).

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง “ ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ” ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลและอิทธิบาทธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร กล่าวคือ ปัจจัยส่วนบุคคลไม่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทุกด้าน ทั้งนี้ยังมีปัจจัยด้านอื่นที่ควรต้องนำวิเคราะห์แลกำหนดนโยบายเพื่อมาปรับปรุงและป้องกันผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ควรศึกษาหลักอิทธิบาทธรรมในพื้นที่เทศบาลเมืองพิจิตรเพิ่มเติมที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
๒. ควรมีการกำหนดนโยบายสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยหลักอิทธิบาทธรรม และหลักธรรมอื่นๆ เช่น จัดโครงการอบรมคุณธรรมด้านการปฏิบัติงาน
๓. ควรกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจนของการได้รับโครงการของแต่ละหมู่บ้านที่เสนอไป
๔. ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมหน้าที่พลเมืองตามสิทธิและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติ
๕. ควรกำหนดนโยบายด้านผู้นำชุมชนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกเทศบาล

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑. เทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตรควรให้ความรู้ ความเข้าใจและหาแนวทางส่งเสริมให้บุคลากรเห็นความสำคัญของหลักอิทธิบาทธรรม และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
๒. บุคลากรของเทศบาลทุกด้านควรหันมาใส่ใจการทำงาน โดยมีหลักในการยึดเหนี่ยวโดยเฉพาะหลักอิทธิบาทธรรมเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน
๓. คณะผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลเมืองพิจิตร ควรเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะตัวแทนประชาชน
๔. การจัดสรรงบประมาณตามโครงการที่เสนอมา ควรได้รับการจัดสรรให้ทั่วถึง ทั้งนี้ต้องอยู่ในวงเงินงบประมาณที่มีอยู่

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ” ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. ควรศึกษาบทบาทของประชาชนในเขตเทศบาลที่ได้รับ ประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

๒. ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเข้าร่วมอบรมการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

๓. ควรศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

๔. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร